

Algebra2, alapszint

ELTE Algebra és Számelmélet Tanszék

Előadó: Kiss Emil
ewkiss@cs.elte.hu

2. előadás

Generátorrendszer

Tétel (Freud, 4.3.4. Tétel)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, v_2, \dots, v_m \in V$.

Generátorrendszer

Tétel (Freud, 4.3.4. Tétel)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, v_2, \dots, v_m \in V$.
Ekkor a $\lambda_1 v_1 + \lambda_2 v_2 + \dots + \lambda_m v_m$ alakú vektorok,

Generátorrendszer

Tétel (Freud, 4.3.4. Tétel)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, v_2, \dots, v_m \in V$.
Ekkor a $\lambda_1 v_1 + \lambda_2 v_2 + \dots + \lambda_m v_m$ alakú vektorok,
ahol $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_m \in T$,

Generátorrendszer

Tétel (Freud, 4.3.4. Tétel)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, v_2, \dots, v_m \in V$.
Ekkor a $\lambda_1 v_1 + \lambda_2 v_2 + \dots + \lambda_m v_m$ alakú vektorok,
ahol $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_m \in T$, alteret alkotnak V -ben.

Generátorrendszer

Tétel (Freud, 4.3.4. Tétel)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, v_2, \dots, v_m \in V$.
Ekkor a $\lambda_1 v_1 + \lambda_2 v_2 + \dots + \lambda_m v_m$ alakú vektorok,
ahol $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_m \in T$, altérrel alkotnak V -ben.
Ez a $v_1, v_2, \dots, v_m \in V$ által **generált altér**,

Generátorrendszer

Tétel (Freud, 4.3.4. Tétel)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, v_2, \dots, v_m \in V$.

Ekkor a $\lambda_1 v_1 + \lambda_2 v_2 + \dots + \lambda_m v_m$ alakú vektorok,

ahol $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_m \in T$, alteret alkotnak V -ben.

Ez a $v_1, v_2, \dots, v_m \in V$ által **generált altér**, jele $\langle v_1, v_2, \dots, v_m \rangle$.

Generátorrendszer

Tétel (Freud, 4.3.4. Tétel)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, v_2, \dots, v_m \in V$.

Ekkor a $\lambda_1 v_1 + \lambda_2 v_2 + \dots + \lambda_m v_m$ alakú vektorok,

ahol $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_m \in T$, alteret alkotnak V -ben.

Ez a $v_1, v_2, \dots, v_m \in V$ által **generált altér**, jele $\langle v_1, v_2, \dots, v_m \rangle$.

Elnevezések

A v_1, \dots, v_m vektorok neve: **generátorok**.

Generátorrendszer

Tétel (Freud, 4.3.4. Tétel)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, v_2, \dots, v_m \in V$.

Ekkor a $\lambda_1 v_1 + \lambda_2 v_2 + \dots + \lambda_m v_m$ alakú vektorok,

ahol $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_m \in T$, alteret alkotnak V -ben.

Ez a $v_1, v_2, \dots, v_m \in V$ által **generált altér**, jele $\langle v_1, v_2, \dots, v_m \rangle$.

Elnevezések

A v_1, \dots, v_m vektorok neve: **generátorok**.

$\lambda_1 v_1 + \lambda_2 v_2 + \dots + \lambda_m v_m$ a v_1, \dots, v_m egy **lineáris kombinációja**.

Generátorrendszer

Tétel (Freud, 4.3.4. Tétel)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, v_2, \dots, v_m \in V$.

Ekkor a $\lambda_1 v_1 + \lambda_2 v_2 + \dots + \lambda_m v_m$ alakú vektorok,

ahol $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_m \in T$, alteret alkotnak V -ben.

Ez a $v_1, v_2, \dots, v_m \in V$ által **generált altér**, jele $\langle v_1, v_2, \dots, v_m \rangle$.

Elnevezések

A v_1, \dots, v_m vektorok neve: **generátorok**.

$\lambda_1 v_1 + \lambda_2 v_2 + \dots + \lambda_m v_m$ a v_1, \dots, v_m egy **lineáris kombinációja**.

A $\lambda_1, \dots, \lambda_m$ ennek a lineáris kombinációnak az **együtthatói**.

Generátorrendszer

Tétel (Freud, 4.3.4. Tétel)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, v_2, \dots, v_m \in V$.

Ekkor a $\lambda_1 v_1 + \lambda_2 v_2 + \dots + \lambda_m v_m$ alakú vektorok,

ahol $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_m \in T$, alteret alkotnak V -ben.

Ez a $v_1, v_2, \dots, v_m \in V$ által **generált altér**, jele $\langle v_1, v_2, \dots, v_m \rangle$.

Elnevezések

A v_1, \dots, v_m vektorok neve: **generátorok**.

$\lambda_1 v_1 + \lambda_2 v_2 + \dots + \lambda_m v_m$ a v_1, \dots, v_m egy **lineáris kombinációja**.

A $\lambda_1, \dots, \lambda_m$ ennek a lineáris kombinációnak az **együtthatói**.

A v_1, \dots, v_m **generátorrendszer** a V vektortérben,

Generátorrendszer

Tétel (Freud, 4.3.4. Tétel)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, v_2, \dots, v_m \in V$.

Ekkor a $\lambda_1 v_1 + \lambda_2 v_2 + \dots + \lambda_m v_m$ alakú vektorok,

ahol $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_m \in T$, alteret alkotnak V -ben.

Ez a $v_1, v_2, \dots, v_m \in V$ által **generált altér**, jele $\langle v_1, v_2, \dots, v_m \rangle$.

Elnevezések

A v_1, \dots, v_m vektorok neve: **generátorok**.

$\lambda_1 v_1 + \lambda_2 v_2 + \dots + \lambda_m v_m$ a v_1, \dots, v_m egy **lineáris kombinációja**.

A $\lambda_1, \dots, \lambda_m$ ennek a lineáris kombinációnak az **együtthatói**.

A v_1, \dots, v_m **generátorrendszer** a V vektortérben,

ha $\langle v_1, v_2, \dots, v_m \rangle = V$.

Generátorrendszer

Tétel (Freud, 4.3.4. Tétel)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, v_2, \dots, v_m \in V$.

Ekkor a $\lambda_1 v_1 + \lambda_2 v_2 + \dots + \lambda_m v_m$ alakú vektorok,

ahol $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_m \in T$, alteret alkotnak V -ben.

Ez a $v_1, v_2, \dots, v_m \in V$ által **generált altér**, jele $\langle v_1, v_2, \dots, v_m \rangle$.

Elnevezések

A v_1, \dots, v_m vektorok neve: **generátorok**.

$\lambda_1 v_1 + \lambda_2 v_2 + \dots + \lambda_m v_m$ a v_1, \dots, v_m egy **lineáris kombinációja**.

A $\lambda_1, \dots, \lambda_m$ ennek a lineáris kombinációnak az **együtthatói**.

A v_1, \dots, v_m **generátorrendszer** a V vektortérben,

ha $\langle v_1, v_2, \dots, v_m \rangle = V$.

A generált altér a generátorok lineáris kombinációinak halmaza.

Generátorrendszer

Tétel (Freud, 4.3.4. Tétel)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, v_2, \dots, v_m \in V$.

Ekkor a $\lambda_1 v_1 + \lambda_2 v_2 + \dots + \lambda_m v_m$ alakú vektorok,

ahol $\lambda_1, \lambda_2, \dots, \lambda_m \in T$, alteret alkotnak V -ben.

Ez a $v_1, v_2, \dots, v_m \in V$ által **generált altér**, jele $\langle v_1, v_2, \dots, v_m \rangle$.

Elnevezések

A v_1, \dots, v_m vektorok neve: **generátorok**.

$\lambda_1 v_1 + \lambda_2 v_2 + \dots + \lambda_m v_m$ a v_1, \dots, v_m egy **lineáris kombinációja**.

A $\lambda_1, \dots, \lambda_m$ ennek a lineáris kombinációnak az **együtthatói**.

A v_1, \dots, v_m **generátorrendszer** a V vektortérben,

ha $\langle v_1, v_2, \dots, v_m \rangle = V$.

A generált altér a generátorok lineáris kombinációinak halmaza.

Egy vektortérnek általában sok generátorrendszere van!

Példák generátorrendszerre

Legyen V a legfeljebb elsőfokú polinomok vektortere \mathbb{R} fölött.

Példák generátorrendszerre

Legyen V a legfeljebb elsőfokú polinomok vektortere \mathbb{R} fölött.
Ebben $\{1, x\}$ generátorrendszer,

Példák generátorrendszerre

Legyen V a legfeljebb elsőfokú polinomok vektortere \mathbb{R} fölött. Ebben $\{1, x\}$ generátorrendszer, mert $\lambda \cdot 1 + \mu \cdot x$ alakban pontosan ezeket a polinomokat kapjuk

Példák generátorrendszerre

Legyen V a legfeljebb elsőfokú polinomok vektortere \mathbb{R} fölött. Ebben $\{1, x\}$ generátorrendszer, mert $\lambda \cdot 1 + \mu \cdot x$ alakban pontosan ezeket a polinomokat kapjuk ($\lambda, \mu \in \mathbb{R}$).

Példák generátorrendszerre

Legyen V a legfeljebb elsőfokú polinomok vektortere \mathbb{R} fölött.
Ebben $\{1, x\}$ generátorrendszer, mert $\lambda \cdot 1 + \mu \cdot x$ alakban pontosan ezeket a polinomokat kapjuk ($\lambda, \mu \in \mathbb{R}$).
De generátorrendszer $\{1 + x, x\}$ is,

Példák generátorrendszerre

Legyen V a legfeljebb elsőfokú polinomok vektortere \mathbb{R} fölött. Ebben $\{1, x\}$ generátorrendszer, mert $\lambda \cdot 1 + \mu \cdot x$ alakban pontosan ezeket a polinomokat kapjuk ($\lambda, \mu \in \mathbb{R}$).

De generátorrendszer $\{1 + x, x\}$ is, mert

$$ax + b = b(1 + x) + (a - b)x,$$

Példák generátorrendszerre

Legyen V a legfeljebb elsőfokú polinomok vektortere \mathbb{R} fölött. Ebben $\{1, x\}$ generátorrendszer, mert $\lambda \cdot 1 + \mu \cdot x$ alakban pontosan ezeket a polinomokat kapjuk ($\lambda, \mu \in \mathbb{R}$).

De generátorrendszer $\{1 + x, x\}$ is, mert

$$ax + b = b(1 + x) + (a - b)x,$$

vagyis $\lambda(1 + x) + \mu x$ alakban V minden eleme megkapható.

Példák generátorrendszerre

Legyen V a legfeljebb elsőfokú polinomok vektortere \mathbb{R} fölött. Ebben $\{1, x\}$ generátorrendszer, mert $\lambda \cdot 1 + \mu \cdot x$ alakban pontosan ezeket a polinomokat kapjuk ($\lambda, \mu \in \mathbb{R}$).

De generátorrendszer $\{1 + x, x\}$ is, mert

$$ax + b = b(1 + x) + (a - b)x,$$

vagyis $\lambda(1 + x) + \mu x$ alakban V minden eleme megkapható.

Egy altér generátorrendszerének elemei az altérben vannak!

Példák generátorrendszerre

Legyen V a legfeljebb elsőfokú polinomok vektortere \mathbb{R} fölött. Ebben $\{1, x\}$ generátorrendszer, mert $\lambda \cdot 1 + \mu \cdot x$ alakban pontosan ezeket a polinomokat kapjuk ($\lambda, \mu \in \mathbb{R}$).

De generátorrendszer $\{1 + x, x\}$ is, mert

$$ax + b = b(1 + x) + (a - b)x,$$

vagyis $\lambda(1 + x) + \mu x$ alakban V minden eleme megkapható.

Egy altér generátorrendszerének elemei az altérben vannak!
Például $\{1, x, x^2\}$ **nem** generátorrendszer a fenti V -ben,

Példák generátorrendszerre

Legyen V a legfeljebb elsőfokú polinomok vektortere \mathbb{R} fölött. Ebben $\{1, x\}$ generátorrendszer, mert $\lambda \cdot 1 + \mu \cdot x$ alakban pontosan ezeket a polinomokat kapjuk ($\lambda, \mu \in \mathbb{R}$).

De generátorrendszer $\{1 + x, x\}$ is, mert

$$ax + b = b(1 + x) + (a - b)x,$$

vagyis $\lambda(1 + x) + \mu x$ alakban V minden eleme megkapható.

Egy altér generátorrendszerének elemei az altérben vannak! Például $\{1, x, x^2\}$ **nem** generátorrendszer a fenti V -ben, noha V elemei felírhatók ezek lineáris kombinációjaként.

Példák generátorrendszerre

Legyen V a legfeljebb elsőfokú polinomok vektortere \mathbb{R} fölött. Ebben $\{1, x\}$ generátorrendszer, mert $\lambda \cdot 1 + \mu \cdot x$ alakban pontosan ezeket a polinomokat kapjuk ($\lambda, \mu \in \mathbb{R}$).

De generátorrendszer $\{1 + x, x\}$ is, mert

$$ax + b = b(1 + x) + (a - b)x,$$

vagyis $\lambda(1 + x) + \mu x$ alakban V minden eleme megkapható.

Egy altér generátorrendszerének elemei az altérben vannak! Például $\{1, x, x^2\}$ **nem** generátorrendszer a fenti V -ben, noha V elemei felírhatók ezek lineáris kombinációjaként.

Házi feladat (fizikából tudjuk)

Ha v és w nem párhuzamos síkvektorok,

Példák generátorrendszerre

Legyen V a legfeljebb elsőfokú polinomok vektortere \mathbb{R} fölött. Ebben $\{1, x\}$ generátorrendszer, mert $\lambda \cdot 1 + \mu \cdot x$ alakban pontosan ezeket a polinomokat kapjuk ($\lambda, \mu \in \mathbb{R}$).

De generátorrendszer $\{1 + x, x\}$ is, mert

$$ax + b = b(1 + x) + (a - b)x,$$

vagyis $\lambda(1 + x) + \mu x$ alakban V minden eleme megkapható.

Egy altér generátorrendszerének elemei az altérben vannak! Például $\{1, x, x^2\}$ **nem** generátorrendszer a fenti V -ben, noha V elemei felírhatók ezek lineáris kombinációjaként.

Házi feladat (fizikából tudjuk)

Ha v és w nem párhuzamos síkvektorok, akkor generátorrendszert alkotnak a sík vektorainak vektorterében.

Lineáris függetlenség

Ismétlés (Freud, 4.4. szakasz)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, \dots, v_m \in V$.

Lineáris függetlenség

Ismétlés (Freud, 4.4. szakasz)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, \dots, v_m \in V$.

Ezek a vektorok **lineárisan függetlenek**, ha tetszőleges

$\lambda_1, \dots, \lambda_m \in T$ skalárokra

Lineáris függetlenség

Ismétlés (Freud, 4.4. szakasz)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, \dots, v_m \in V$.

Ezek a vektorok **lineárisan függetlenek**, ha tetszőleges

$\lambda_1, \dots, \lambda_m \in T$ skalárokra $\lambda_1 v_1 + \dots + \lambda_m v_m = 0$

CSAK ÚGY teljesülhet,

Lineáris függetlenség

Ismétlés (Freud, 4.4. szakasz)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, \dots, v_m \in V$.

Ezek a vektorok **lineárisan függetlenek**, ha tetszőleges

$\lambda_1, \dots, \lambda_m \in T$ skalárookra $\lambda_1 v_1 + \dots + \lambda_m v_m = 0$

CSAK ÚGY teljesülhet, ha $\lambda_1 = \dots = \lambda_m = 0$.

Lineáris függetlenség

Ismétlés (Freud, 4.4. szakasz)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, \dots, v_m \in V$.

Ezek a vektorok **lineárisan függetlenek**, ha tetszőleges

$\lambda_1, \dots, \lambda_m \in T$ skalárokra $\lambda_1 v_1 + \dots + \lambda_m v_m = 0$

CSAK ÚGY teljesülhet, ha $\lambda_1 = \dots = \lambda_m = 0$.

Elnevezés

Triviális lineáris kombináció: minden együttható nulla.

Lineáris függetlenség

Ismétlés (Freud, 4.4. szakasz)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, \dots, v_m \in V$.

Ezek a vektorok **lineárisan függetlenek**, ha tetszőleges

$\lambda_1, \dots, \lambda_m \in T$ skalárookra $\lambda_1 v_1 + \dots + \lambda_m v_m = 0$

CSAK ÚGY teljesülhet, ha $\lambda_1 = \dots = \lambda_m = 0$.

Elnevezés

Triviális lineáris kombináció: minden együttható nulla.

Vagyis v_1, \dots, v_m akkor és csak akkor lineárisan független,

Lineáris függetlenség

Ismétlés (Freud, 4.4. szakasz)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, \dots, v_m \in V$.

Ezek a vektorok **lineárisan függetlenek**, ha tetszőleges

$\lambda_1, \dots, \lambda_m \in T$ skalárokra $\lambda_1 v_1 + \dots + \lambda_m v_m = 0$

CSAK ÚGY teljesülhet, ha $\lambda_1 = \dots = \lambda_m = 0$.

Elnevezés

Triviális lineáris kombináció: minden együttható nulla.

Vagyis v_1, \dots, v_m akkor és csak akkor lineárisan független, ha **CSAK** a triviális lineáris kombinációjuk nulla.

Lineáris függetlenség

Ismétlés (Freud, 4.4. szakasz)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, \dots, v_m \in V$.

Ezek a vektorok **lineárisan függetlenek**, ha tetszőleges

$\lambda_1, \dots, \lambda_m \in T$ skalárookra $\lambda_1 v_1 + \dots + \lambda_m v_m = 0$

CSAK ÚGY teljesülhet, ha $\lambda_1 = \dots = \lambda_m = 0$.

Elnevezés

Triviális lineáris kombináció: minden együttható nulla.

Vagyis v_1, \dots, v_m akkor és csak akkor lineárisan független, ha **CSAK** a triviális lineáris kombinációjuk nulla.

Például $1, x, x^2$ lineárisan független $\mathbb{R}[x]$ -ben \mathbb{R} fölött,

Lineáris függetlenség

Ismétlés (Freud, 4.4. szakasz)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, \dots, v_m \in V$.

Ezek a vektorok **lineárisan függetlenek**, ha tetszőleges

$\lambda_1, \dots, \lambda_m \in T$ skalárookra $\lambda_1 v_1 + \dots + \lambda_m v_m = 0$

CSAK ÚGY teljesülhet, ha $\lambda_1 = \dots = \lambda_m = 0$.

Elnevezés

Triviális lineáris kombináció: minden együttható nulla.

Vagyis v_1, \dots, v_m akkor és csak akkor lineárisan független, ha **CSAK** a triviális lineáris kombinációjuk nulla.

Például $1, x, x^2$ lineárisan független $\mathbb{R}[x]$ -ben \mathbb{R} fölött, mert ha $a \cdot 1 + b \cdot x + c \cdot x^2 = 0$

Lineáris függetlenség

Ismétlés (Freud, 4.4. szakasz)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, \dots, v_m \in V$.

Ezek a vektorok **lineárisan függetlenek**, ha tetszőleges

$\lambda_1, \dots, \lambda_m \in T$ skalárookra $\lambda_1 v_1 + \dots + \lambda_m v_m = 0$

CSAK ÚGY teljesülhet, ha $\lambda_1 = \dots = \lambda_m = 0$.

Elnevezés

Triviális lineáris kombináció: minden együttható nulla.

Vagyis v_1, \dots, v_m akkor és csak akkor lineárisan független, ha **CSAK** a triviális lineáris kombinációjuk nulla.

Például $1, x, x^2$ lineárisan független $\mathbb{R}[x]$ -ben \mathbb{R} fölött, mert ha $a \cdot 1 + b \cdot x + c \cdot x^2 = 0$ (a nullapolinom),

Lineáris függetlenség

Ismétlés (Freud, 4.4. szakasz)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, \dots, v_m \in V$.

Ezek a vektorok **lineárisan függetlenek**, ha tetszőleges

$\lambda_1, \dots, \lambda_m \in T$ skalárookra $\lambda_1 v_1 + \dots + \lambda_m v_m = 0$

CSAK ÚGY teljesülhet, ha $\lambda_1 = \dots = \lambda_m = 0$.

Elnevezés

Triviális lineáris kombináció: minden együttható nulla.

Vagyis v_1, \dots, v_m akkor és csak akkor lineárisan független, ha **CSAK** a triviális lineáris kombinációjuk nulla.

Például $1, x, x^2$ lineárisan független $\mathbb{R}[x]$ -ben \mathbb{R} fölött,

mert ha $a \cdot 1 + b \cdot x + c \cdot x^2 = 0$ (a nullapolinom),

akkor minden együttható nulla,

Lineáris függetlenség

Ismétlés (Freud, 4.4. szakasz)

Legyen V vektortér a T test fölött és $v_1, \dots, v_m \in V$.

Ezek a vektorok **lineárisan függetlenek**, ha tetszőleges

$\lambda_1, \dots, \lambda_m \in T$ skalárookra $\lambda_1 v_1 + \dots + \lambda_m v_m = 0$

CSAK ÚGY teljesülhet, ha $\lambda_1 = \dots = \lambda_m = 0$.

Elnevezés

Triviális lineáris kombináció: minden együttható nulla.

Vagyis v_1, \dots, v_m akkor és csak akkor lineárisan független, ha **CSAK** a triviális lineáris kombinációjuk nulla.

Például $1, x, x^2$ lineárisan független $\mathbb{R}[x]$ -ben \mathbb{R} fölött,

mert ha $a \cdot 1 + b \cdot x + c \cdot x^2 = 0$ (a nullapolinom),

akkor minden együttható nulla, azaz $a = b = c = 0$.

A bázis fogalma

Definíció

Legyen V vektortér a T test fölött és $b_1, \dots, b_n \in V$.

A bázis fogalma

Definíció

Legyen V vektortér a T test fölött és $b_1, \dots, b_n \in V$.
Ezek **bázis** alkotnak V -ben,

A bázis fogalma

Definíció

Legyen V vektortér a T test fölött és $b_1, \dots, b_n \in V$.

Ezek **bázist** alkotnak V -ben, ha V minden eleme

egyértelműen felírható a b_1, \dots, b_n lineáris kombinációjaként.

A bázis fogalma

Definíció

Legyen V vektortér a T test fölött és $b_1, \dots, b_n \in V$.
Ezek **bázis** alkotnak V -ben, ha V minden eleme
egyértelműen felírható a b_1, \dots, b_n lineáris kombinációjaként.

Példák

$\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$ és $\begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ bázis \mathbb{R}^2 -ben \mathbb{R} fölött,

A bázis fogalma

Definíció

Legyen V vektortér a T test fölött és $b_1, \dots, b_n \in V$.

Ezek **bázis**t alkotnak V -ben, ha V minden eleme

egyértelműen felírható a b_1, \dots, b_n lineáris kombinációjaként.

Példák

$\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$ és $\begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ bázis \mathbb{R}^2 -ben \mathbb{R} fölött, mert $\begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} = \lambda \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} + \mu \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$

akkor és csak akkor,

A bázis fogalma

Definíció

Legyen V vektortér a T test fölött és $b_1, \dots, b_n \in V$.

Ezek **bázis** alkotnak V -ben, ha V minden eleme

egyértelműen felírható a b_1, \dots, b_n lineáris kombinációjaként.

Példák

$\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$ és $\begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ bázis \mathbb{R}^2 -ben \mathbb{R} fölött, mert $\begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} = \lambda \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} + \mu \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$

akkor és csak akkor, ha $\lambda = a$ és $\mu = b$

A bázis fogalma

Definíció

Legyen V vektortér a T test fölött és $b_1, \dots, b_n \in V$.

Ezek **bázist** alkotnak V -ben, ha V minden eleme

egyértelműen felírható a b_1, \dots, b_n lineáris kombinációjaként.

Példák

$\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$ és $\begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ bázis \mathbb{R}^2 -ben \mathbb{R} fölött, mert $\begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} = \lambda \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} + \mu \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$

akkor és csak akkor, ha $\lambda = a$ és $\mu = b$ (azaz egyértelmű is).

A bázis fogalma

Definíció

Legyen V vektortér a T test fölött és $b_1, \dots, b_n \in V$. Ezek **bázist** alkotnak V -ben, ha V minden eleme **egyértelműen felírható** a b_1, \dots, b_n lineáris kombinációjaként.

Példák

$\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$ és $\begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ bázis \mathbb{R}^2 -ben \mathbb{R} fölött, mert $\begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} = \lambda \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} + \mu \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ akkor és csak akkor, ha $\lambda = a$ és $\mu = b$ (azaz egyértelmű is).

Legyen V a legfeljebb másodfokú polinomok vektortere \mathbb{R} fölött.

A bázis fogalma

Definíció

Legyen V vektortér a T test fölött és $b_1, \dots, b_n \in V$. Ezek **bázist** alkotnak V -ben, ha V minden eleme **egyértelműen felírható** a b_1, \dots, b_n lineáris kombinációjaként.

Példák

$\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$ és $\begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ bázis \mathbb{R}^2 -ben \mathbb{R} fölött, mert $\begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} = \lambda \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} + \mu \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ akkor és csak akkor, ha $\lambda = a$ és $\mu = b$ (azaz egyértelmű is).

Legyen V a legfeljebb másodfokú polinomok vektortere \mathbb{R} fölött. Ebben $1, x, x^2$ bázis,

A bázis fogalma

Definíció

Legyen V vektortér a T test fölött és $b_1, \dots, b_n \in V$.

Ezek **bázist** alkotnak V -ben, ha V minden eleme

egyértelműen felírható a b_1, \dots, b_n lineáris kombinációjaként.

Példák

$\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$ és $\begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ bázis \mathbb{R}^2 -ben \mathbb{R} fölött, mert $\begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} = \lambda \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} + \mu \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$

akkor és csak akkor, ha $\lambda = a$ és $\mu = b$ (azaz egyértelmű is).

Legyen V a legfeljebb másodfokú polinomok vektortere \mathbb{R} fölött.

Ebben $1, x, x^2$ bázis, mert minden V -beli polinom

egyértelműen felírható $\lambda \cdot 1 + \mu \cdot x + \nu \cdot x^2$ alakban

A bázis fogalma

Definíció

Legyen V vektortér a T test fölött és $b_1, \dots, b_n \in V$.

Ezek **bázist** alkotnak V -ben, ha V minden eleme

egyértelműen felírható a b_1, \dots, b_n lineáris kombinációjaként.

Példák

$\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$ és $\begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ bázis \mathbb{R}^2 -ben \mathbb{R} fölött, mert $\begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} = \lambda \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} + \mu \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$

akkor és csak akkor, ha $\lambda = a$ és $\mu = b$ (azaz egyértelmű is).

Legyen V a legfeljebb másodfokú polinomok vektortere \mathbb{R} fölött.

Ebben $1, x, x^2$ bázis, mert minden V -beli polinom

egyértelműen felírható $\lambda \cdot 1 + \mu \cdot x + \nu \cdot x^2$ alakban ($\lambda, \mu, \nu \in \mathbb{R}$).

A bázis fogalma

Definíció

Legyen V vektortér a T test fölött és $b_1, \dots, b_n \in V$. Ezek **bázist** alkotnak V -ben, ha V minden eleme **egyértelműen felírható** a b_1, \dots, b_n lineáris kombinációjaként.

Példák

$\begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix}$ és $\begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ bázis \mathbb{R}^2 -ben \mathbb{R} fölött, mert $\begin{bmatrix} a \\ b \end{bmatrix} = \lambda \begin{bmatrix} 1 \\ 0 \end{bmatrix} + \mu \begin{bmatrix} 0 \\ 1 \end{bmatrix}$ akkor és csak akkor, ha $\lambda = a$ és $\mu = b$ (azaz egyértelmű is).

Legyen V a legfeljebb másodfokú polinomok vektortere \mathbb{R} fölött. Ebben $1, x, x^2$ bázis, mert minden V -beli polinom egyértelműen felírható $\lambda \cdot 1 + \mu \cdot x + \nu \cdot x^2$ alakban ($\lambda, \mu, \nu \in \mathbb{R}$).
HF: $1 + x, 1 + x^2, x^2$ is bázis V -ben.

A bázis mint koordinátarendszer

A bázist úgy képzeljük, hogy a V vektortéren egy **koordinátarendszert** vezetünk be

A bázis mint koordinátarendszer

A bázist úgy képzeljük, hogy a V vektortéren egy **koordinátarendszert** vezetünk be (lehet „ferdeszögű” is).

A bázis mint koordinátarendszer

A bázist úgy képzeljük, hogy a V vektortéren egy **koordinátarendszert** vezetünk be (lehet „ferdeszögű” is).

Definíció (Freud, 4.7. szakasz)

Legyen V vektortér a T test fölött,

A bázis mint koordinátarendszer

A bázist úgy képzeljük, hogy a V vektortéren egy **koordinátarendszert** vezetünk be (lehet „ferdeszögű” is).

Definíció (Freud, 4.7. szakasz)

Legyen V vektortér a T test fölött, $B = (b_1, \dots, b_n) \in V$ bázis.

A bázis mint koordinátarendszer

A bázist úgy képzeljük, hogy a V vektortéren egy **koordinátarendszert** vezetünk be (lehet „ferdeszögű” is).

Definíció (Freud, 4.7. szakasz)

Legyen V vektortér a T test fölött, $B = (b_1, \dots, b_n) \in V$ bázis.
Ha $v \in V$ és $v = \lambda_1 b_1 + \dots + \lambda_n b_n$, ahol $\lambda_1, \dots, \lambda_n \in T$,

A bázis mint koordináta-rendszer

A bázist úgy képzeljük, hogy a V vektortéren egy **koordináta-rendszer** vezetünk be (lehet „ferdeszögű” is).

Definíció (Freud, 4.7. szakasz)

Legyen V vektortér a T test fölött, $B = (b_1, \dots, b_n) \in V$ bázis. Ha $v \in V$ és $v = \lambda_1 b_1 + \dots + \lambda_n b_n$, ahol $\lambda_1, \dots, \lambda_n \in T$, akkor

$[v]_B = \begin{bmatrix} \lambda_1 \\ \dots \\ \lambda_n \end{bmatrix} \in T^n$ a v **koordinátavektora** ebben a bázisban.

A bázis mint koordináta-rendszer

A bázist úgy képzeljük, hogy a V vektortéren egy **koordináta-rendszer** vezetünk be (lehet „ferdeszögű” is).

Definíció (Freud, 4.7. szakasz)

Legyen V vektortér a T test fölött, $B = (b_1, \dots, b_n) \in V$ bázis. Ha $v \in V$ és $v = \lambda_1 b_1 + \dots + \lambda_n b_n$, ahol $\lambda_1, \dots, \lambda_n \in T$, akkor

$[v]_B = \begin{bmatrix} \lambda_1 \\ \dots \\ \lambda_n \end{bmatrix} \in T^n$ a v **koordinátavektora** ebben a bázisban.

A koordinátázás haszna

A keletkező T^n -beli vektorokkal általában könnyebb számolni, mint az eredeti V vektortér elemeivel,

A bázis mint koordináta-rendszer

A bázist úgy képzeljük, hogy a V vektortéren egy **koordináta-rendszer** vezetünk be (lehet „ferdeszögű” is).

Definíció (Freud, 4.7. szakasz)

Legyen V vektortér a T test fölött, $B = (b_1, \dots, b_n) \in V$ bázis. Ha $v \in V$ és $v = \lambda_1 b_1 + \dots + \lambda_n b_n$, ahol $\lambda_1, \dots, \lambda_n \in T$, akkor

$[v]_B = \begin{bmatrix} \lambda_1 \\ \dots \\ \lambda_n \end{bmatrix} \in T^n$ a v **koordinátavektora** ebben a bázisban.

A koordinátázás haszna

A keletkező T^n -beli vektorokkal általában könnyebb számolni, mint az eredeti V vektortér elemeivel, amik bonyolult dolgok (például függvények, geometriai transzformációk) is lehetnek.

Példák koordinátákra

$B = (1, x)$ bázis $\mathbb{R}[x]$ legfeljebb elsőfokú polinomjai között.

Példák koordinátákra

$B = (1, x)$ bázis $\mathbb{R}[x]$ legfeljebb elsőfokú polinomjai között.

A $v = 51x - 3$ koordinátavektora $[v]_B = \begin{bmatrix} -3 \\ 51 \end{bmatrix}$.

Példák koordinátákra

$B = (1, x)$ bázis $\mathbb{R}[x]$ legfeljebb elsőfokú polinomjai között.

A $v = 51x - 3$ koordinátavektora $[v]_B = \begin{bmatrix} -3 \\ 51 \end{bmatrix}$.

$B' = (1 + x, x)$ bázis ugyanebben a vektortérben.

Példák koordinátákra

$B = (1, x)$ bázis $\mathbb{R}[x]$ legfeljebb elsőfokú polinomjai között.

A $v = 51x - 3$ koordinátavektora $[v]_B = \begin{bmatrix} -3 \\ 51 \end{bmatrix}$.

$B' = (1 + x, x)$ bázis ugyanebben a vektortérben.

Ekkor $[v]_{B'} = \begin{bmatrix} -3 \\ 54 \end{bmatrix}$,

Példák koordinátákra

$B = (1, x)$ bázis $\mathbb{R}[x]$ legfeljebb elsőfokú polinomjai között.

A $v = 51x - 3$ koordinátavektora $[v]_B = \begin{bmatrix} -3 \\ 51 \end{bmatrix}$.

$B' = (1 + x, x)$ bázis ugyanebben a vektortérben.

Ekkor $[v]_{B'} = \begin{bmatrix} -3 \\ 54 \end{bmatrix}$, mert $v = 51x - 3 = -3(1 + x) + 54x$.

Példák koordinátákra

$B = (1, x)$ bázis $\mathbb{R}[x]$ legfeljebb elsőfokú polinomjai között.

A $v = 51x - 3$ koordinátavektora $[v]_B = \begin{bmatrix} -3 \\ 51 \end{bmatrix}$.

$B' = (1 + x, x)$ bázis ugyanebben a vektortérben.

Ekkor $[v]_{B'} = \begin{bmatrix} -3 \\ 54 \end{bmatrix}$, mert $v = 51x - 3 = -3(1 + x) + 54x$.

$V = \mathbb{C}$ az \mathbb{R} fölött, $B = (1, i)$.

Példák koordinátákra

$B = (1, x)$ bázis $\mathbb{R}[x]$ legfeljebb elsőfokú polinomjai között.

A $v = 51x - 3$ koordinátavektora $[v]_B = \begin{bmatrix} -3 \\ 51 \end{bmatrix}$.

$B' = (1 + x, x)$ bázis ugyanebben a vektortérben.

Ekkor $[v]_{B'} = \begin{bmatrix} -3 \\ 54 \end{bmatrix}$, mert $v = 51x - 3 = -3(1 + x) + 54x$.

$V = \mathbb{C}$ az \mathbb{R} fölött, $B = (1, i)$. Ekkor $[-3 + 51i]_B = \begin{bmatrix} -3 \\ 51 \end{bmatrix}$.

Példák koordinátákra

$B = (1, x)$ bázis $\mathbb{R}[x]$ legfeljebb elsőfokú polinomjai között.

A $v = 51x - 3$ koordinátavektora $[v]_B = \begin{bmatrix} -3 \\ 51 \end{bmatrix}$.

$B' = (1 + x, x)$ bázis ugyanebben a vektortérben.

Ekkor $[v]_{B'} = \begin{bmatrix} -3 \\ 54 \end{bmatrix}$, mert $v = 51x - 3 = -3(1 + x) + 54x$.

$V = \mathbb{C}$ az \mathbb{R} fölött, $B = (1, i)$. Ekkor $[-3 + 51i]_B = \begin{bmatrix} -3 \\ 51 \end{bmatrix}$.

Ha $B' = (1 + i, i)$ másik bázis,

Példák koordinátákra

$B = (1, x)$ bázis $\mathbb{R}[x]$ legfeljebb elsőfokú polinomjai között.

A $v = 51x - 3$ koordinátavektora $[v]_B = \begin{bmatrix} -3 \\ 51 \end{bmatrix}$.

$B' = (1 + x, x)$ bázis ugyanebben a vektortérben.

Ekkor $[v]_{B'} = \begin{bmatrix} -3 \\ 54 \end{bmatrix}$, mert $v = 51x - 3 = -3(1 + x) + 54x$.

$V = \mathbb{C}$ az \mathbb{R} fölött, $B = (1, i)$. Ekkor $[-3 + 51i]_B = \begin{bmatrix} -3 \\ 51 \end{bmatrix}$.

Ha $B' = (1 + i, i)$ másik bázis, akkor $[-3 + 51i]_{B'} = \begin{bmatrix} -3 \\ 54 \end{bmatrix}$.

Példák koordinátákra

$B = (1, x)$ bázis $\mathbb{R}[x]$ legfeljebb elsőfokú polinomjai között.

A $v = 51x - 3$ koordinátavektora $[v]_B = \begin{bmatrix} -3 \\ 51 \end{bmatrix}$.

$B' = (1 + x, x)$ bázis ugyanebben a vektortérben.

Ekkor $[v]_{B'} = \begin{bmatrix} -3 \\ 54 \end{bmatrix}$, mert $v = 51x - 3 = -3(1 + x) + 54x$.

$V = \mathbb{C}$ az \mathbb{R} fölött, $B = (1, i)$. Ekkor $[-3 + 51i]_B = \begin{bmatrix} -3 \\ 51 \end{bmatrix}$.

Ha $B' = (1 + i, i)$ másik bázis, akkor $[-3 + 51i]_{B'} = \begin{bmatrix} -3 \\ 54 \end{bmatrix}$.

Indoklás: $-3 + 51i = -3(1 + i) + 54i$.

Példák koordinátákra

$B = (1, x)$ bázis $\mathbb{R}[x]$ legfeljebb elsőfokú polinomjai között.

A $v = 51x - 3$ koordinátavektora $[v]_B = \begin{bmatrix} -3 \\ 51 \end{bmatrix}$.

$B' = (1 + x, x)$ bázis ugyanebben a vektortérben.

Ekkor $[v]_{B'} = \begin{bmatrix} -3 \\ 54 \end{bmatrix}$, mert $v = 51x - 3 = -3(1 + x) + 54x$.

$V = \mathbb{C}$ az \mathbb{R} fölött, $B = (1, i)$. Ekkor $[-3 + 51i]_B = \begin{bmatrix} -3 \\ 51 \end{bmatrix}$.

Ha $B' = (1 + i, i)$ másik bázis, akkor $[-3 + 51i]_{B'} = \begin{bmatrix} -3 \\ 54 \end{bmatrix}$.

Indoklás: $-3 + 51i = -3(1 + i) + 54i$.

Persze B' „ferdeszögű” koordinátarendszert ad a síkon,

Példák koordinátákra

$B = (1, x)$ bázis $\mathbb{R}[x]$ legfeljebb elsőfokú polinomjai között.

A $v = 51x - 3$ koordinátavektora $[v]_B = \begin{bmatrix} -3 \\ 51 \end{bmatrix}$.

$B' = (1 + x, x)$ bázis ugyanebben a vektortérben.

Ekkor $[v]_{B'} = \begin{bmatrix} -3 \\ 54 \end{bmatrix}$, mert $v = 51x - 3 = -3(1 + x) + 54x$.

$V = \mathbb{C}$ az \mathbb{R} fölött, $B = (1, i)$. Ekkor $[-3 + 51i]_B = \begin{bmatrix} -3 \\ 51 \end{bmatrix}$.

Ha $B' = (1 + i, i)$ másik bázis, akkor $[-3 + 51i]_{B'} = \begin{bmatrix} -3 \\ 54 \end{bmatrix}$.

Indoklás: $-3 + 51i = -3(1 + i) + 54i$.

Persze B' „ferdeszögű” koordinátarendszert ad a síkon, hiszen $1 + i$ nem merőleges i -re.

A koordináták kiszámítása

Általában egy vektor koordinátáinak kiszámításához lineáris egyenletrendszert kell megoldani.

A koordináták kiszámítása

Általában egy vektor koordinátáinak kiszámításához lineáris egyenletrendszert kell megoldani.

Példa

$B = (1 + i, 2 - i)$ bázis \mathbb{C} -ben \mathbb{R} fölött.

A koordináták kiszámítása

Általában egy vektor koordinátáinak kiszámításához lineáris egyenletrendszert kell megoldani.

Példa

$B = (1 + i, 2 - i)$ bázis \mathbb{C} -ben \mathbb{R} fölött. Mi lesz $[4 + i]_B$?

A koordináták kiszámítása

Általában egy vektor koordinátáinak kiszámításához lineáris egyenletrendszert kell megoldani.

Példa

$B = (1 + i, 2 - i)$ bázis \mathbb{C} -ben \mathbb{R} fölött. Mi lesz $[4 + i]_B$?

$$x(1 + i) + y(2 - i) = 4 + i.$$

A koordináták kiszámítása

Általában egy vektor koordinátáinak kiszámításához lineáris egyenletrendszert kell megoldani.

Példa

$B = (1 + i, 2 - i)$ bázis \mathbb{C} -ben \mathbb{R} fölött. Mi lesz $[4 + i]_B$?
 $x(1 + i) + y(2 - i) = 4 + i$. A valós és képzetes rész:

A koordináták kiszámítása

Általában egy vektor koordinátáinak kiszámításához lineáris egyenletrendszert kell megoldani.

Példa

$B = (1 + i, 2 - i)$ bázis \mathbb{C} -ben \mathbb{R} fölött. Mi lesz $[4 + i]_B$?

$x(1 + i) + y(2 - i) = 4 + i$. A valós és képzetes rész:

$$x + 2y = 4$$

A koordináták kiszámítása

Általában egy vektor koordinátáinak kiszámításához lineáris egyenletrendszert kell megoldani.

Példa

$B = (1 + i, 2 - i)$ bázis \mathbb{C} -ben \mathbb{R} fölött. Mi lesz $[4 + i]_B$?

$x(1 + i) + y(2 - i) = 4 + i$. A valós és képzetes rész:

$$x + 2y = 4 \text{ és } x - y = 1,$$

A koordináták kiszámítása

Általában egy vektor koordinátáinak kiszámításához lineáris egyenletrendszert kell megoldani.

Példa

$B = (1 + i, 2 - i)$ bázis \mathbb{C} -ben \mathbb{R} fölött. Mi lesz $[4 + i]_B$?
 $x(1 + i) + y(2 - i) = 4 + i$. A valós és képzetes rész:
 $x + 2y = 4$ és $x - y = 1$, ez lineáris egyenletrendszer.

A koordináták kiszámítása

Általában egy vektor koordinátáinak kiszámításához lineáris egyenletrendszert kell megoldani.

Példa

$B = (1 + i, 2 - i)$ bázis \mathbb{C} -ben \mathbb{R} fölött. Mi lesz $[4 + i]_B$?

$x(1 + i) + y(2 - i) = 4 + i$. A valós és képzetes rész:

$x + 2y = 4$ és $x - y = 1$, ez lineáris egyenletrendszer.

Megoldás: $x = 2$ és $y = 1$.

A koordináták kiszámítása

Általában egy vektor koordinátáinak kiszámításához lineáris egyenletrendszert kell megoldani.

Példa

$B = (1 + i, 2 - i)$ bázis \mathbb{C} -ben \mathbb{R} fölött. Mi lesz $[4 + i]_B$?

$x(1 + i) + y(2 - i) = 4 + i$. A valós és képzetes rész:

$x + 2y = 4$ és $x - y = 1$, ez lineáris egyenletrendszer.

Megoldás: $x = 2$ és $y = 1$. Azaz $[4 + i]_B = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix}$.

A koordináták kiszámítása

Általában egy vektor koordinátáinak kiszámításához lineáris egyenletrendszert kell megoldani.

Példa

$B = (1 + i, 2 - i)$ bázis \mathbb{C} -ben \mathbb{R} fölött. Mi lesz $[4 + i]_B$?

$x(1 + i) + y(2 - i) = 4 + i$. A valós és képzetes rész:

$x + 2y = 4$ és $x - y = 1$, ez lineáris egyenletrendszer.

Megoldás: $x = 2$ és $y = 1$. Azaz $[4 + i]_B = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix}$.

Valójában azt használtuk, hogy 1 és i bázis.

A koordináták kiszámítása

Általában egy vektor koordinátáinak kiszámításához lineáris egyenletrendszert kell megoldani.

Példa

$B = (1 + i, 2 - i)$ bázis \mathbb{C} -ben \mathbb{R} fölött. Mi lesz $[4 + i]_B$?

$x(1 + i) + y(2 - i) = 4 + i$. A valós és képzetes rész:

$x + 2y = 4$ és $x - y = 1$, ez lineáris egyenletrendszer.

Megoldás: $x = 2$ és $y = 1$. Azaz $[4 + i]_B = \begin{bmatrix} 2 \\ 1 \end{bmatrix}$.

Valójában azt használtuk, hogy 1 és i bázis.

Bázistranszformáció: később.

Szokásos bázisok

Néhány fontos vektortérben az alábbi konkrét bázisokat sokszor használjuk.

Szokásos bázisok

Néhány fontos vektortérben az alábbi konkrét bázisokat sokszor használjuk. Ezeket **szokásos** bázisnak nevezzük.

Szokásos bázisok

Néhány fontos vektortérben az alábbi konkrét bázisokat sokszor használjuk. Ezeket **szokásos** bázisnak nevezzük.

- (1) A T test feletti T^n vektortérben azon e_1, \dots, e_n vektorok, melyekre e_i -nek az i -edik komponense 1, a többi komponens nulla.

Szokásos bázisok

Néhány fontos vektortérben az alábbi konkrét bázisokat sokszor használjuk. Ezeket **szokásos** bázisnak nevezzük.

- (1) A T test feletti T^n vektortérben azon e_1, \dots, e_n vektorok, melyekre e_i -nek az i -edik komponense 1, a többi komponens nulla. A sorrend fontos: (e_1, \dots, e_n) .

Szokásos bázisok

Néhány fontos vektortérben az alábbi konkrét bázisokat sokszor használjuk. Ezeket **szokásos** bázisnak nevezzük.

- (1) A T test feletti T^n vektortérben azon e_1, \dots, e_n vektorok, melyekre e_i -nek az i -edik komponense 1, a többi komponens nulla. A sorrend fontos: (e_1, \dots, e_n) .
- (2) A T -ben, mint önmaga feletti vektortérben az **egységelem**.

Szokásos bázisok

Néhány fontos vektortérben az alábbi konkrét bázisokat sokszor használjuk. Ezeket **szokásos** bázisnak nevezzük.

- (1) A T test feletti T^n vektortérben azon e_1, \dots, e_n vektorok, melyekre e_i -nek az i -edik komponense 1, a többi komponens nulla. A sorrend fontos: (e_1, \dots, e_n) .
- (2) A T -ben, mint önmaga feletti vektortérben az **egységvelem**.
- (3) A \mathbb{C} -ben, mint \mathbb{R} feletti vektortérben **az 1 és az i** .

Szokásos bázisok

Néhány fontos vektortérben az alábbi konkrét bázisokat sokszor használjuk. Ezeket **szokásos** bázisnak nevezzük.

- (1) A T test feletti T^n vektortérben azon e_1, \dots, e_n vektorok, melyekre e_i -nek az i -edik komponense 1, a többi komponens nulla. A sorrend fontos: (e_1, \dots, e_n) .
- (2) A T -ben, mint önmaga feletti vektortérben az **egységелем**.
- (3) A \mathbb{C} -ben, mint \mathbb{R} feletti vektortérben **az 1 és az i** .
- (4) A $T^{m \times n}$ vektortérben azok a mátrixok, melyeknek egyetlen eleme 1, a többi nulla

Szokásos bázisok

Néhány fontos vektortérben az alábbi konkrét bázisokat sokszor használjuk. Ezeket **szokásos** bázisnak nevezzük.

- (1) A T test feletti T^n vektortérben azon e_1, \dots, e_n vektorok, melyekre e_i -nek az i -edik komponense 1, a többi komponens nulla. A sorrend fontos: (e_1, \dots, e_n) .
- (2) A T -ben, mint önmaga feletti vektortérben az **egységvelem**.
- (3) A \mathbb{C} -ben, mint \mathbb{R} feletti vektortérben **az 1 és az i** .
- (4) A $T^{m \times n}$ vektortérben azok a mátrixok, melyeknek egyetlen eleme 1, a többi nulla (ezeket a sorfolytonosság sorrendjében tekintjük).

Szokásos bázisok

Néhány fontos vektortérben az alábbi konkrét bázisokat sokszor használjuk. Ezeket **szokásos** bázisnak nevezzük.

- (1) A T test feletti T^n vektortérben azon e_1, \dots, e_n vektorok, melyekre e_i -nek az i -edik komponense 1, a többi komponens nulla. A sorrend fontos: (e_1, \dots, e_n) .
- (2) A T -ben, mint önmaga feletti vektortérben az **egységvelem**.
- (3) A \mathbb{C} -ben, mint \mathbb{R} feletti vektortérben **az 1 és az i** .
- (4) A $T^{m \times n}$ vektortérben azok a mátrixok, melyeknek egyetlen eleme 1, a többi nulla (ezeket a sorfolytonosság sorrendjében tekintjük).
- (5) A síkon, mint \mathbb{R} feletti vektortéren **az $(1, 0)$, $(0, 1)$ pontok**.

Szokásos bázisok

Néhány fontos vektortérben az alábbi konkrét bázisokat sokszor használjuk. Ezeket **szokásos** bázisnak nevezzük.

- (1) A T test feletti T^n vektortérben azon e_1, \dots, e_n vektorok, melyekre e_i -nek az i -edik komponense 1, a többi komponens nulla. A sorrend fontos: (e_1, \dots, e_n) .
- (2) A T -ben, mint önmaga feletti vektortérben az **egységvelem**.
- (3) A \mathbb{C} -ben, mint \mathbb{R} feletti vektortérben **az 1 és az i** .
- (4) A $T^{m \times n}$ vektortérben azok a mátrixok, melyeknek egyetlen eleme 1, a többi nulla (ezeket a sorfolytonosság sorrendjében tekintjük).
- (5) A síkon, mint \mathbb{R} feletti vektortéren **az $(1, 0)$, $(0, 1)$ pontok**.
- (6) A $T[x]$ legfeljebb n -edfokú elemeiből álló vektortérben **az $(1, x, x^2, \dots, x^n)$ bázis**.

A bázis elemszáma

Tétel (Freud, 4.5.3. Tétel)

Minden vektortérben bármely két bázis elemszáma ugyanaz.

A bázis elemszáma

Tétel (Freud, 4.5.3. Tétel)

Minden vektortérben bármely két bázis elemszáma ugyanaz.

Definíció

A V vektortér bázisainak közös elemszámát a tér **dimenziójának** nevezzük.

A bázis elemszáma

Tétel (Freud, 4.5.3. Tétel)

Minden vektortérben bármely két bázis elemszáma ugyanaz.

Definíció

A V vektortér bázisainak közös elemszámát a tér **dimenziójának** nevezzük. Jele $\dim V$

A bázis elemszáma

Tétel (Freud, 4.5.3. Tétel)

Minden vektortérben bármely két bázis elemszáma ugyanaz.

Definíció

A V vektortér bázisainak közös elemszámát a tér **dimenziójának** nevezzük. Jele $\dim V$ (vagy $\dim_{\mathcal{T}} V$).

A bázis elemszáma

Tétel (Freud, 4.5.3. Tétel)

Minden vektortérben bármely két bázis elemszáma ugyanaz.

Definíció

A V vektortér bázisainak közös elemszámát a tér **dimenziójának** nevezzük. Jele $\dim V$ (vagy $\dim_{\mathcal{T}} V$).

(1) $\dim_{\mathcal{T}} T^n = n.$

A bázis elemszáma

Tétel (Freud, 4.5.3. Tétel)

Minden vektortérben bármely két bázis elemszáma ugyanaz.

Definíció

A V vektortér bázisainak közös elemszámát a tér **dimenziójának** nevezzük. Jele $\dim V$ (vagy $\dim_{\mathcal{T}} V$).

(1) $\dim_{\mathcal{T}} T^n = n.$

(3) $\dim_{\mathbb{R}} \mathbb{C} = 2.$

A bázis elemszáma

Tétel (Freud, 4.5.3. Tétel)

Minden vektortérben bármely két bázis elemszáma ugyanaz.

Definíció

A V vektortér bázisainak közös elemszámát a tér **dimenziójának** nevezzük. Jele $\dim V$ (vagy $\dim_{\mathcal{T}} V$).

- (1) $\dim_{\mathcal{T}} \mathcal{T}^n = n$.
- (3) $\dim_{\mathbb{R}} \mathbb{C} = 2$.
- (4) $\dim_{\mathcal{T}} \mathcal{T}^{m \times n} = mn$.

A bázis elemszáma

Tétel (Freud, 4.5.3. Tétel)

Minden vektortérben bármely két bázis elemszáma ugyanaz.

Definíció

A V vektortér bázisainak közös elemszámát a tér **dimenziójának** nevezzük. Jele $\dim V$ (vagy $\dim_{\mathcal{T}} V$).

- (1) $\dim_{\mathcal{T}} \mathcal{T}^n = n$.
- (3) $\dim_{\mathbb{R}} \mathbb{C} = 2$.
- (4) $\dim_{\mathcal{T}} \mathcal{T}^{m \times n} = mn$.
- (5) A sík kétdimenziós \mathbb{R} fölött.

A bázis elemszáma

Tétel (Freud, 4.5.3. Tétel)

Minden vektortérben bármely két bázis elemszáma ugyanaz.

Definíció

A V vektortér bázisainak közös elemszámát a tér **dimenziójának** nevezzük. Jele $\dim V$ (vagy $\dim_T V$).

- (1) $\dim_T T^n = n$.
- (3) $\dim_{\mathbb{R}} \mathbb{C} = 2$.
- (4) $\dim_T T^{m \times n} = mn$.
- (5) A sík kétdimenziós \mathbb{R} fölött.
- (6) A $T[x]$ legfeljebb n -edfokú elemeiből álló vektortér

A bázis elemszáma

Tétel (Freud, 4.5.3. Tétel)

Minden vektortérben bármely két bázis elemszáma ugyanaz.

Definíció

A V vektortér bázisainak közös elemszámát a tér **dimenziójának** nevezzük. Jele $\dim V$ (vagy $\dim_T V$).

- (1) $\dim_T T^n = n$.
- (3) $\dim_{\mathbb{R}} \mathbb{C} = 2$.
- (4) $\dim_T T^{m \times n} = mn$.
- (5) A sík kétdimenziós \mathbb{R} fölött.
- (6) A $T[x]$ legfeljebb n -edfokú elemeiből álló vektortér $n + 1$ -dimenziós T fölött.

A bázis jellemzései

Tétel (Freud, 4.5. és 4.6. szakasz)

Az alábbi állítások egy véges dimenziós vektorterről szólnak.

A bázis jellemzései

Tétel (Freud, 4.5. és 4.6. szakasz)

Az alábbi állítások egy véges dimenziós vektortérről szólnak.

- (1) A bázisok pontosan a lineárisan független generátorrendszerek.

A bázis jellemzései

Tétel (Freud, 4.5. és 4.6. szakasz)

Az alábbi állítások egy véges dimenziós vektortérről szólnak.

- (1) A bázisok pontosan a lineárisan független generátorrendszerek.
- (2) Egy lineárisan független rendszer elemszáma legfeljebb akkora lehet, mint egy generátorrendszeré.

A bázis jellemzései

Tétel (Freud, 4.5. és 4.6. szakasz)

Az alábbi állítások egy véges dimenziós vektortérről szólnak.

- (1) A bázisok pontosan a lineárisan független generátorrendszerek.
- (2) Egy lineárisan független rendszer elemszáma legfeljebb akkora lehet, mint egy generátorrendszeré.
- (3) Egy vektorrendszer pontosan akkor bázis, ha **maximális független**,

A bázis jellemzései

Tétel (Freud, 4.5. és 4.6. szakasz)

Az alábbi állítások egy véges dimenziós vektortérről szólnak.

- (1) A bázisok pontosan a lineárisan független generátorrendszerek.
- (2) Egy lineárisan független rendszer elemszáma legfeljebb akkora lehet, mint egy generátorrendszeré.
- (3) Egy vektorrendszer pontosan akkor bázis, ha **maximális független**, azaz bármelyik vektort hozzávéve már összefüggő lesz.

A bázis jellemzései

Tétel (Freud, 4.5. és 4.6. szakasz)

Az alábbi állítások egy véges dimenziós vektortérről szólnak.

- (1) A bázisok pontosan a lineárisan független generátorrendszerek.
- (2) Egy lineárisan független rendszer elemszáma legfeljebb akkora lehet, mint egy generátorrendszeré.
- (3) Egy vektorrendszer pontosan akkor bázis, ha **maximális független**, azaz bármelyik vektort hozzávéve már összefüggő lesz.
- (4) Egy vektorrendszer pontosan akkor bázis, ha **minimális generátorrendszer**,

A bázis jellemzései

Tétel (Freud, 4.5. és 4.6. szakasz)

Az alábbi állítások egy véges dimenziós vektortérről szólnak.

- (1) A bázisok pontosan a lineárisan független generátorrendszerek.
- (2) Egy lineárisan független rendszer elemszáma legfeljebb akkora lehet, mint egy generátorrendszeré.
- (3) Egy vektorrendszer pontosan akkor bázis, ha **maximális független**, azaz bármelyik vektort hozzávéve már összefüggő lesz.
- (4) Egy vektorrendszer pontosan akkor bázis, ha **minimális generátorrendszer**, azaz bármelyik vektort elhagyva már nem generátorrendszer.

A bázis jellemzései

Tétel (Freud, 4.5. és 4.6. szakasz)

Az alábbi állítások egy véges dimenziós vektortérről szólnak.

- (1) A bázisok pontosan a lineárisan független generátorrendszerek.
- (2) Egy lineárisan független rendszer elemszáma legfeljebb akkora lehet, mint egy generátorrendszeré.
- (3) Egy vektorrendszer pontosan akkor bázis, ha **maximális független**, azaz bármelyik vektort hozzávéve már összefüggő lesz.
- (4) Egy vektorrendszer pontosan akkor bázis, ha **minimális generátorrendszer**, azaz bármelyik vektort elhagyva már nem generátorrendszer.
- (5) Valódi (az egész tértől különböző) altér dimenziója kisebb, mint az egész tér dimenziója.

Bázis és dimenzió

Következmény (Freud, 4.5. és 4.6. szakasz)

Az alábbi állítások véges, n -dimenziós vektortérről szólnak.

Bázis és dimenzió

Következmény (Freud, 4.5. és 4.6. szakasz)

Az alábbi állítások véges, n -dimenziós vektortérről szólnak.

(1) Minden generátorrendszer tartalmaz bázist.

Bázis és dimenzió

Következmény (Freud, 4.5. és 4.6. szakasz)

Az alábbi állítások véges, n -dimenziós vektortérről szólnak.

- (1) Minden generátorrendszer tartalmaz bázist.
- (2) Minden független rendszer kiegészíthető bázissá.

Bázis és dimenzió

Következmény (Freud, 4.5. és 4.6. szakasz)

Az alábbi állítások véges, n -dimenziós vektortérről szólnak.

- (1) Minden generátorrendszer tartalmaz bázist.
- (2) Minden független rendszer kiegészíthető bázissá.
- (3) n -nél több vektor nem lehet lineárisan független.

Bázis és dimenzió

Következmény (Freud, 4.5. és 4.6. szakasz)

Az alábbi állítások véges, n -dimenziós vektortérről szólnak.

- (1) Minden generátorrendszer tartalmaz bázist.
- (2) Minden független rendszer kiegészíthető bázissá.
- (3) n -nél több vektor nem lehet lineárisan független.
- (4) n -nél kevesebb vektor nem alkot generátorrendszert.

Bázis és dimenzió

Következmény (Freud, 4.5. és 4.6. szakasz)

Az alábbi állítások véges, n -dimenziós vektortérről szólnak.

- (1) Minden generátorrendszer tartalmaz bázist.
- (2) Minden független rendszer kiegészíthető bázissá.
- (3) n -nél több vektor nem lehet lineárisan független.
- (4) n -nél kevesebb vektor nem alkot generátorrendszert.
- (5) Bármely n elemű független rendszer bázis.

Bázis és dimenzió

Következmény (Freud, 4.5. és 4.6. szakasz)

Az alábbi állítások véges, n -dimenziós vektortérről szólnak.

- (1) Minden generátorrendszer tartalmaz bázist.
- (2) Minden független rendszer kiegészíthető bázissá.
- (3) n -nél több vektor nem lehet lineárisan független.
- (4) n -nél kevesebb vektor nem alkot generátorrendszert.
- (5) Bármely n elemű független rendszer bázis.
- (6) Bármely n elemű generátorrendszer bázis.

Bázis és dimenzió

Következmény (Freud, 4.5. és 4.6. szakasz)

Az alábbi állítások véges, n -dimenziós vektortérről szólnak.

- (1) Minden generátorrendszer tartalmaz bázist.
- (2) Minden független rendszer kiegészíthető bázissá.
- (3) n -nél több vektor nem lehet lineárisan független.
- (4) n -nél kevesebb vektor nem alkot generátorrendszert.
- (5) Bármely n elemű független rendszer bázis.
- (6) Bármely n elemű generátorrendszer bázis.

Az előző tételt legközelebb bizonyítjuk.

Bázis és dimenzió

Következmény (Freud, 4.5. és 4.6. szakasz)

Az alábbi állítások véges, n -dimenziós vektortérről szólnak.

- (1) Minden generátorrendszer tartalmaz bázist.
- (2) Minden független rendszer kiegészíthető bázissá.
- (3) n -nél több vektor nem lehet lineárisan független.
- (4) n -nél kevesebb vektor nem alkot generátorrendszert.
- (5) Bármely n elemű független rendszer bázis.
- (6) Bármely n elemű generátorrendszer bázis.

Az előző tételt legközelebb bizonyítjuk.

Ennek alapján a fenti következmény igazolása [Házi Feladat](#).

Bázis és dimenzió

Következmény (Freud, 4.5. és 4.6. szakasz)

Az alábbi állítások véges, n -dimenziós vektortérről szólnak.

- (1) Minden generátorrendszer tartalmaz bázist.
- (2) Minden független rendszer kiegészíthető bázissá.
- (3) n -nél több vektor nem lehet lineárisan független.
- (4) n -nél kevesebb vektor nem alkot generátorrendszert.
- (5) Bármely n elemű független rendszer bázis.
- (6) Bármely n elemű generátorrendszer bázis.

Az előző tételt legközelebb bizonyítjuk.

Ennek alapján a fenti következmény igazolása [Házi Feladat](#).

Végtelen dimenziós vektorterekkel nem foglalkozunk.

Bázis és dimenzió

Következmény (Freud, 4.5. és 4.6. szakasz)

Az alábbi állítások véges, n -dimenziós vektortérről szólnak.

- (1) Minden generátorrendszer tartalmaz bázist.
- (2) Minden független rendszer kiegészíthető bázissá.
- (3) n -nél több vektor nem lehet lineárisan független.
- (4) n -nél kevesebb vektor nem alkot generátorrendszert.
- (5) Bármely n elemű független rendszer bázis.
- (6) Bármely n elemű generátorrendszer bázis.

Az előző tételt legközelebb bizonyítjuk.

Ennek alapján a fenti következmény igazolása [Házi Feladat](#).

Végtelen dimenziós vektorterekkel nem foglalkozunk.

Ha van véges generátorrendszer, akkor a tér véges dimenziós.

Skaláris szorzat és norma

Definíció

Legyen $v = \begin{bmatrix} a_1 \\ \dots \\ a_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$ és $w = \begin{bmatrix} b_1 \\ \dots \\ b_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$.

Skaláris szorzat és norma

Definíció

Legyen $v = \begin{bmatrix} a_1 \\ \dots \\ a_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$ és $w = \begin{bmatrix} b_1 \\ \dots \\ b_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$.

Ekkor v és w **skaláris szorzata** $\langle v, w \rangle = a_1 b_1 + \dots + a_n b_n$.

Skaláris szorzat és norma

Definíció

Legyen $v = \begin{bmatrix} a_1 \\ \dots \\ a_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$ és $w = \begin{bmatrix} b_1 \\ \dots \\ b_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$.

Ekkor v és w **skaláris szorzata** $\langle v, w \rangle = a_1 b_1 + \dots + a_n b_n$.

Ismerjük középiskolai geometriából és fizikából.

Skaláris szorzat és norma

Definíció

Legyen $v = \begin{bmatrix} a_1 \\ \dots \\ a_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$ és $w = \begin{bmatrix} b_1 \\ \dots \\ b_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$.

Ekkor v és w **skaláris szorzata** $\langle v, w \rangle = a_1 b_1 + \dots + a_n b_n$.

Ismerjük középiskolai geometriából és fizikából.

Általános vektortéren csak a következő félévben vizsgáljuk.

Skaláris szorzat és norma

Definíció

Legyen $v = \begin{bmatrix} a_1 \\ \dots \\ a_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$ és $w = \begin{bmatrix} b_1 \\ \dots \\ b_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$.

Ekkor v és w **skaláris szorzata** $\langle v, w \rangle = a_1 b_1 + \dots + a_n b_n$.

Ismerjük középiskolai geometriából és fizikából.

Általános vektortéren csak a következő félévben vizsgáljuk.

Definíció

A $v \in \mathbb{R}^n$ **normája**

Skaláris szorzat és norma

Definíció

Legyen $v = \begin{bmatrix} a_1 \\ \dots \\ a_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$ és $w = \begin{bmatrix} b_1 \\ \dots \\ b_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$.

Ekkor v és w **skaláris szorzata** $\langle v, w \rangle = a_1 b_1 + \dots + a_n b_n$.

Ismerjük középiskolai geometriából és fizikából.

Általános vektortéren csak a következő félévben vizsgáljuk.

Definíció

A $v \in \mathbb{R}^n$ **normája** vagy **hossza**

Skaláris szorzat és norma

Definíció

Legyen $v = \begin{bmatrix} a_1 \\ \dots \\ a_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$ és $w = \begin{bmatrix} b_1 \\ \dots \\ b_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$.

Ekkor v és w **skaláris szorzata** $\langle v, w \rangle = a_1 b_1 + \dots + a_n b_n$.

Ismerjük középiskolai geometriából és fizikából.
Általános vektortéren csak a következő félévben vizsgáljuk.

Definíció

A $v \in \mathbb{R}^n$ **normája** vagy **hossza** $\|v\| = \sqrt{\langle v, v \rangle}$.

Skaláris szorzat és norma

Definíció

Legyen $v = \begin{bmatrix} a_1 \\ \dots \\ a_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$ és $w = \begin{bmatrix} b_1 \\ \dots \\ b_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$.

Ekkor v és w **skaláris szorzata** $\langle v, w \rangle = a_1 b_1 + \dots + a_n b_n$.

Ismerjük középiskolai geometriából és fizikából.
Általános vektortéren csak a következő félévben vizsgáljuk.

Definíció

A $v \in \mathbb{R}^n$ **normája** vagy **hossza** $\|v\| = \sqrt{\langle v, v \rangle}$.

Ez a síkon és a térben Pitagorasz tételéből világos.

Skaláris szorzat és norma

Definíció

Legyen $v = \begin{bmatrix} a_1 \\ \dots \\ a_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$ és $w = \begin{bmatrix} b_1 \\ \dots \\ b_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$.

Ekkor v és w **skaláris szorzata** $\langle v, w \rangle = a_1 b_1 + \dots + a_n b_n$.

Ismerjük középiskolai geometriából és fizikából.

Általános vektortéren csak a következő félévben vizsgáljuk.

Definíció

A $v \in \mathbb{R}^n$ **normája** vagy **hossza** $\|v\| = \sqrt{\langle v, v \rangle}$.

Ez a síkon és a térben Pitagorasz tételéből világos.

A definíció értelmes, mert $\langle v, v \rangle \geq 0$ (négyzetösszeg).

Skaláris szorzat és norma

Definíció

Legyen $v = \begin{bmatrix} a_1 \\ \dots \\ a_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$ és $w = \begin{bmatrix} b_1 \\ \dots \\ b_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$.

Ekkor v és w **skaláris szorzata** $\langle v, w \rangle = a_1 b_1 + \dots + a_n b_n$.

Ismerjük középiskolai geometriából és fizikából.
Általános vektortéren csak a következő félévben vizsgáljuk.

Definíció

A $v \in \mathbb{R}^n$ **normája** vagy **hossza** $\|v\| = \sqrt{\langle v, v \rangle}$.

Ez a síkon és a térben Pitagorasz tételéből világos.

A definíció értelmes, mert $\langle v, v \rangle \geq 0$ (négyzetösszeg).

Középiskolából tudjuk: a síkon $\langle v, w \rangle = \|v\| \|w\| \cos \varphi$,

Skaláris szorzat és norma

Definíció

Legyen $v = \begin{bmatrix} a_1 \\ \dots \\ a_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$ és $w = \begin{bmatrix} b_1 \\ \dots \\ b_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$.

Ekkor v és w **skaláris szorzata** $\langle v, w \rangle = a_1 b_1 + \dots + a_n b_n$.

Ismerjük középiskolai geometriából és fizikából.
Általános vektortéren csak a következő félévben vizsgáljuk.

Definíció

A $v \in \mathbb{R}^n$ **normája** vagy **hossza** $\|v\| = \sqrt{\langle v, v \rangle}$.

Ez a síkon és a térben Pitagorasz tételéből világos.

A definíció értelmes, mert $\langle v, v \rangle \geq 0$ (négyzetösszeg).

Középiskolából tudjuk: a síkon $\langle v, w \rangle = \|v\| \|w\| \cos \varphi$,
ahol φ a két vektor szöge.

Vektorok szöge

Definíció

Legyen $v = \begin{bmatrix} a_1 \\ \dots \\ a_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$ és $w = \begin{bmatrix} b_1 \\ \dots \\ b_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$.

Vektorok szöge

Definíció

Legyen $v = \begin{bmatrix} a_1 \\ \dots \\ a_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$ és $w = \begin{bmatrix} b_1 \\ \dots \\ b_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$. A v és w **szöge**
az a $0 \leq \varphi \leq 180^\circ$,

Vektorok szöge

Definíció

Legyen $v = \begin{bmatrix} a_1 \\ \dots \\ a_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$ és $w = \begin{bmatrix} b_1 \\ \dots \\ b_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$. A v és w **szöge** az a $0 \leq \varphi \leq 180^\circ$, melyre $\langle v, w \rangle = \|v\| \|w\| \cos \varphi$.

Vektorok szöge

Definíció

Legyen $v = \begin{bmatrix} a_1 \\ \dots \\ a_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$ és $w = \begin{bmatrix} b_1 \\ \dots \\ b_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$. A v és w **szöge** az a $0 \leq \varphi \leq 180^\circ$, melyre $\langle v, w \rangle = \|v\| \|w\| \cos \varphi$.

Be kell látni, hogy ez értelmes,

Vektorok szöge

Definíció

Legyen $v = \begin{bmatrix} a_1 \\ \dots \\ a_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$ és $w = \begin{bmatrix} b_1 \\ \dots \\ b_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$. A v és w **szöge** az a $0 \leq \varphi \leq 180^\circ$, melyre $\langle v, w \rangle = \|v\| \|w\| \cos \varphi$.

Be kell látni, hogy ez értelmes, azaz $-1 \leq \cos \varphi \leq 1$.

Vektorok szöge

Definíció

Legyen $v = \begin{bmatrix} a_1 \\ \dots \\ a_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$ és $w = \begin{bmatrix} b_1 \\ \dots \\ b_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$. A v és w **szöge** az a $0 \leq \varphi \leq 180^\circ$, melyre $\langle v, w \rangle = \|v\| \|w\| \cos \varphi$.

Be kell látni, hogy ez értelmes, azaz $-1 \leq \cos \varphi \leq 1$.

Cauchy–Bunyakovszkij–Schwartz-egyenlőtlenség

Tetszőleges $v, w \in \mathbb{R}^n$ vektorokra $|\langle v, w \rangle| \leq \|v\| \|w\|$.

Vektorok szöge

Definíció

Legyen $v = \begin{bmatrix} a_1 \\ \dots \\ a_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$ és $w = \begin{bmatrix} b_1 \\ \dots \\ b_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$. A v és w **szöge** az a $0 \leq \varphi \leq 180^\circ$, melyre $\langle v, w \rangle = \|v\| \|w\| \cos \varphi$.

Be kell látni, hogy ez értelmes, azaz $-1 \leq \cos \varphi \leq 1$.

Cauchy–Bunyakovszkij–Schwartz-egyenlőtlenség

Tetszőleges $v, w \in \mathbb{R}^n$ vektorokra $|\langle v, w \rangle| \leq \|v\| \|w\|$.

Az egyik bizonyítás $n = 2$ esetén

$$\|v\|^2 \|w\|^2 - \langle v, w \rangle^2 =$$

Vektorok szöge

Definíció

Legyen $v = \begin{bmatrix} a_1 \\ \dots \\ a_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$ és $w = \begin{bmatrix} b_1 \\ \dots \\ b_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$. A v és w **szöge** az a $0 \leq \varphi \leq 180^\circ$, melyre $\langle v, w \rangle = \|v\| \|w\| \cos \varphi$.

Be kell látni, hogy ez értelmes, azaz $-1 \leq \cos \varphi \leq 1$.

Cauchy–Bunyakovszkij–Schwartz-egyenlőtlenség

Tetszőleges $v, w \in \mathbb{R}^n$ vektorokra $|\langle v, w \rangle| \leq \|v\| \|w\|$.

Az egyik bizonyítás $n = 2$ esetén

$$\|v\|^2 \|w\|^2 - \langle v, w \rangle^2 = (a_1^2 + a_2^2)(b_1^2 + b_2^2) - (a_1 b_1 + a_2 b_2)^2 =$$

Vektorok szöge

Definíció

Legyen $v = \begin{bmatrix} a_1 \\ \dots \\ a_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$ és $w = \begin{bmatrix} b_1 \\ \dots \\ b_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$. A v és w **szöge** az a $0 \leq \varphi \leq 180^\circ$, melyre $\langle v, w \rangle = \|v\| \|w\| \cos \varphi$.

Be kell látni, hogy ez értelmes, azaz $-1 \leq \cos \varphi \leq 1$.

Cauchy–Bunyakovszkij–Schwartz-egyenlőtlenség

Tetszőleges $v, w \in \mathbb{R}^n$ vektorokra $|\langle v, w \rangle| \leq \|v\| \|w\|$.

Az egyik bizonyítás $n = 2$ esetén

$$\begin{aligned} \|v\|^2 \|w\|^2 - \langle v, w \rangle^2 &= (a_1^2 + a_2^2)(b_1^2 + b_2^2) - (a_1 b_1 + a_2 b_2)^2 = \\ &= (a_1 b_2 - a_2 b_1)^2, \end{aligned}$$

Vektorok szöge

Definíció

Legyen $v = \begin{bmatrix} a_1 \\ \dots \\ a_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$ és $w = \begin{bmatrix} b_1 \\ \dots \\ b_n \end{bmatrix} \in \mathbb{R}^n$. A v és w **szöge** az a $0 \leq \varphi \leq 180^\circ$, melyre $\langle v, w \rangle = \|v\| \|w\| \cos \varphi$.

Be kell látni, hogy ez értelmes, azaz $-1 \leq \cos \varphi \leq 1$.

Cauchy–Bunyakovszkij–Schwartz-egyenlőtlenség

Tetszőleges $v, w \in \mathbb{R}^n$ vektorokra $|\langle v, w \rangle| \leq \|v\| \|w\|$.

Az egyik bizonyítás $n = 2$ esetén

$$\begin{aligned} \|v\|^2 \|w\|^2 - \langle v, w \rangle^2 &= (a_1^2 + a_2^2)(b_1^2 + b_2^2) - (a_1 b_1 + a_2 b_2)^2 = \\ &= (a_1 b_2 - a_2 b_1)^2, \text{ ami nemnegatív.} \end{aligned}$$

A skaláris szorzat bilineáris

Állítás (Freud, 8.1. szakasz)

A skaláris szorzat mindegyik változójában lineáris.

A skaláris szorzat bilineáris

Állítás (Freud, 8.1. szakasz)

A skaláris szorzat mindegyik változójában lineáris.
Azaz tetszőleges $u, v, w \in \mathbb{R}^n$ és $\lambda \in \mathbb{R}$ esetén

A skaláris szorzat bilineáris

Állítás (Freud, 8.1. szakasz)

A skaláris szorzat mindegyik változójában lineáris.

Azaz tetszőleges $u, v, w \in \mathbb{R}^n$ és $\lambda \in \mathbb{R}$ esetén

$$(1) \quad \langle u + v, w \rangle = \langle u, w \rangle + \langle v, w \rangle;$$

A skaláris szorzat bilineáris

Állítás (Freud, 8.1. szakasz)

A skaláris szorzat mindegyik változójában lineáris.

Azaz tetszőleges $u, v, w \in \mathbb{R}^n$ és $\lambda \in \mathbb{R}$ esetén

$$(1) \quad \langle u + v, w \rangle = \langle u, w \rangle + \langle v, w \rangle;$$

$$(2) \quad \langle w, u + v \rangle = \langle w, u \rangle + \langle w, v \rangle;$$

A skaláris szorzat bilineáris

Állítás (Freud, 8.1. szakasz)

A skaláris szorzat mindegyik változójában lineáris.

Azaz tetszőleges $u, v, w \in \mathbb{R}^n$ és $\lambda \in \mathbb{R}$ esetén

$$(1) \quad \langle u + v, w \rangle = \langle u, w \rangle + \langle v, w \rangle;$$

$$(2) \quad \langle w, u + v \rangle = \langle w, u \rangle + \langle w, v \rangle;$$

$$(3) \quad \langle \lambda v, w \rangle = \lambda \langle v, w \rangle;$$

A skaláris szorzat bilineáris

Állítás (Freud, 8.1. szakasz)

A skaláris szorzat mindegyik változójában lineáris.

Azaz tetszőleges $u, v, w \in \mathbb{R}^n$ és $\lambda \in \mathbb{R}$ esetén

$$(1) \quad \langle u + v, w \rangle = \langle u, w \rangle + \langle v, w \rangle;$$

$$(2) \quad \langle w, u + v \rangle = \langle w, u \rangle + \langle w, v \rangle;$$

$$(3) \quad \langle \lambda v, w \rangle = \lambda \langle v, w \rangle;$$

$$(4) \quad \langle w, \lambda v \rangle = \lambda \langle w, v \rangle.$$

A skaláris szorzat bilineáris

Állítás (Freud, 8.1. szakasz)

A skaláris szorzat mindegyik változójában lineáris.

Azaz tetszőleges $u, v, w \in \mathbb{R}^n$ és $\lambda \in \mathbb{R}$ esetén

$$(1) \quad \langle u + v, w \rangle = \langle u, w \rangle + \langle v, w \rangle;$$

$$(2) \quad \langle w, u + v \rangle = \langle w, u \rangle + \langle w, v \rangle;$$

$$(3) \quad \langle \lambda v, w \rangle = \lambda \langle v, w \rangle;$$

$$(4) \quad \langle w, \lambda v \rangle = \lambda \langle w, v \rangle.$$

Bizonyítás

Házi Feladat, közvetlen számolással.

Ortonormált bázis

Definíció

A b_1, \dots, b_n **ortonormált bázis** \mathbb{R}^n -ben,

Ortonormált bázis

Definíció

A b_1, \dots, b_n **ortonormált bázis** \mathbb{R}^n -ben, ha bázis,

Ortonormált bázis

Definíció

A b_1, \dots, b_n **ortonormált bázis** \mathbb{R}^n -ben, ha bázis, mindegyik b_i hossza 1,

Ortonormált bázis

Definíció

A b_1, \dots, b_n **ortonormált bázis** \mathbb{R}^n -ben, ha bázis, mindegyik b_i hossza 1, és bármely kettő merőleges.

Ortonormált bázis

Definíció

A b_1, \dots, b_n **ortonormált bázis** \mathbb{R}^n -ben, ha bázis, mindegyik b_i hossza 1, és bármely kettő merőleges.
Képletben: $\|b_i\| = 1$ minden i -re,

Ortonormált bázis

Definíció

A b_1, \dots, b_n **ortonormált bázis** \mathbb{R}^n -ben, ha bázis, mindegyik b_i hossza 1, és bármely kettő merőleges.

Képletben: $\|b_i\| = 1$ minden i -re, és $\langle b_i, b_j \rangle = 0$, ha $i \neq j$.

Ortonormált bázis

Definíció

A b_1, \dots, b_n **ortonormált bázis** \mathbb{R}^n -ben, ha bázis, mindegyik b_i hossza 1, és bármely kettő merőleges.

Képletben: $\|b_i\| = 1$ minden i -re, és $\langle b_i, b_j \rangle = 0$, ha $i \neq j$.

Ez felel meg a szokásos, derékszögű koordinátarendszereknek.

Ortonormált bázis

Definíció

A b_1, \dots, b_n **ortonormált bázis** \mathbb{R}^n -ben, ha bázis, mindegyik b_i hossza 1, és bármely kettő merőleges.

Képletben: $\|b_i\| = 1$ minden i -re, és $\langle b_i, b_j \rangle = 0$, ha $i \neq j$.

Ez felel meg a szokásos, derékszögű koordinátarendszereknek.

Állítás

Ortonormált bázisban $[v] = \begin{bmatrix} \langle v, b_1 \rangle \\ \dots \\ \langle v, b_n \rangle \end{bmatrix}$.

Ortonormált bázis

Definíció

A b_1, \dots, b_n **ortonormált bázis** \mathbb{R}^n -ben, ha bázis, mindegyik b_i hossza 1, és bármely kettő merőleges.

Képletben: $\|b_i\| = 1$ minden i -re, és $\langle b_i, b_j \rangle = 0$, ha $i \neq j$.

Ez felel meg a szokásos, derékszögű koordinátarendszereknek.

Állítás

Ortonormált bázisban $[v] = \begin{bmatrix} \langle v, b_1 \rangle \\ \dots \\ \langle v, b_n \rangle \end{bmatrix}$.

Bizonyítás

Ha $v = \lambda_1 b_1 + \dots + \lambda_n b_n$,

Ortonormált bázis

Definíció

A b_1, \dots, b_n **ortonormált bázis** \mathbb{R}^n -ben, ha bázis, mindegyik b_i hossza 1, és bármely kettő merőleges.

Képletben: $\|b_i\| = 1$ minden i -re, és $\langle b_i, b_j \rangle = 0$, ha $i \neq j$.

Ez felel meg a szokásos, derékszögű koordinátarendszereknek.

Állítás

Ortonormált bázisban $[v] = \begin{bmatrix} \langle v, b_1 \rangle \\ \dots \\ \langle v, b_n \rangle \end{bmatrix}$.

Bizonyítás

Ha $v = \lambda_1 b_1 + \dots + \lambda_n b_n$, akkor b_i -vel skalárisan szorozva

Ortonormált bázis

Definíció

A b_1, \dots, b_n **ortonormált bázis** \mathbb{R}^n -ben, ha bázis, mindegyik b_i hossza 1, és bármely kettő merőleges.

Képletben: $\|b_i\| = 1$ minden i -re, és $\langle b_i, b_j \rangle = 0$, ha $i \neq j$.

Ez felel meg a szokásos, derékszögű koordinátarendszereknek.

Állítás

Ortonormált bázisban $[v] = \begin{bmatrix} \langle v, b_1 \rangle \\ \dots \\ \langle v, b_n \rangle \end{bmatrix}$.

Bizonyítás

Ha $v = \lambda_1 b_1 + \dots + \lambda_n b_n$, akkor b_i -vel skalárisan szorozva $\langle v, b_i \rangle = \lambda_1 \langle b_1, b_i \rangle + \dots + \lambda_n \langle b_n, b_i \rangle =$

Ortonormált bázis

Definíció

A b_1, \dots, b_n **ortonormált bázis** \mathbb{R}^n -ben, ha bázis, mindegyik b_i hossza 1, és bármely kettő merőleges.

Képletben: $\|b_i\| = 1$ minden i -re, és $\langle b_i, b_j \rangle = 0$, ha $i \neq j$.

Ez felel meg a szokásos, derékszögű koordinátarendszereknek.

Állítás

Ortonormált bázisban $[v] = \begin{bmatrix} \langle v, b_1 \rangle \\ \dots \\ \langle v, b_n \rangle \end{bmatrix}$.

Bizonyítás

Ha $v = \lambda_1 b_1 + \dots + \lambda_n b_n$, akkor b_i -vel skalárisan szorozva $\langle v, b_i \rangle = \lambda_1 \langle b_1, b_i \rangle + \dots + \lambda_n \langle b_n, b_i \rangle = \lambda_i \langle b_i, b_i \rangle =$

Ortonormált bázis

Definíció

A b_1, \dots, b_n **ortonormált bázis** \mathbb{R}^n -ben, ha bázis, mindegyik b_i hossza 1, és bármely kettő merőleges.

Képletben: $\|b_i\| = 1$ minden i -re, és $\langle b_i, b_j \rangle = 0$, ha $i \neq j$.

Ez felel meg a szokásos, derékszögű koordinátarendszereknek.

Állítás

Ortonormált bázisban $[v] = \begin{bmatrix} \langle v, b_1 \rangle \\ \dots \\ \langle v, b_n \rangle \end{bmatrix}$.

Bizonyítás

Ha $v = \lambda_1 b_1 + \dots + \lambda_n b_n$, akkor b_i -vel skalárisan szorozva $\langle v, b_i \rangle = \lambda_1 \langle b_1, b_i \rangle + \dots + \lambda_n \langle b_n, b_i \rangle = \lambda_i \langle b_i, b_i \rangle = \lambda_i$. □